

Kulturális-közéleti havilap, harminckilencedik évfolyam

2012 augusztus Tanulmány

Vásárhelyi Mária: Szeretjük-e Horthy Miklóst?

Turbucz Dávid, a kiváló Horthy-monográfia szerzője tavasszal saját blogján közvélemény-kutatást végzett Horthy Miklós megítéléséről. A blogra feltett kérdőívet összesen 1072 személy töltötte ki, és a válaszokból az derült ki, hogy „a többség (55 százalék) *pozitív történelmi személyiségnek* tartja, viszont ez az érték megoszlik az »inkább pozitív« (32 százalék) és a »kifejezetten pozitív« (23 százalék) vélemények között. A válaszadók 29 százaléka szerint Horthy *negatív történelmi személyiség*. Ennek megoszlása: »inkább negatív« (20 százalék), »kifejezetten negatív« (9 százalék). 138 fő (13 százalék) véleménye semleges, míg 31 személynek (3 százalék) nincs kialakult véleménye.”¹ A kutatás eredményei alapján Révész Sándor a Mozdó Világ májusi számában írt esszéjében a következő megállapításra jut: „Horthy Miklósról a Jobbik szavazóinak 95, a Fidesz szavazóinak 82, az MSZP szavazóinak 1 százaléka vélekedik pozitívan. Az MSZP szavazóinak 93, a Fidesz szavazóinak 4, a Jobbik szavazóinak 2 százaléka vélekedik negatívan... Reprezentatív összesítésként annyit mondhatunk – állapítja meg Révész –, hogy a 2010-es választásokon tíz választóból hét tartozott a Horthyt szinte egységesen pozitívan értékelő szavazótáborokba, és egy az öt szinte egységesen negatívan megítélő szavazótáborba.”² Révész Sándor azonban – az összes e témakörben országos reprezentatív mintán végzett kutatás tanúsága szerint – optikai csalódás áldozata lett. Mivel Turbucz kutatásában – amint ezt maga a szerző is jelzi – a fiatal korosztályok aránya magasan felülreprezentált, így első lépésben a legcélszerűbb, ha a megállapításokat annak a 18 és 30 közötti fiatalokat reprezentáló minta tagjainak körében 2009-ben végzett kutatásnak az eredményeivel vetjük össze, amelynek során a fiatal generáció történelemmel kapcsolatos ismereteiről és véleményéről érdeklődtünk. Horthy Miklós személyiségét, történelmi szerepét a mai fiatalok 9 százaléka ítéli egyértelműen pozitívnak és 19 százaléka inkább pozitívnak, ellenben 22 százaléka inkább negatívnak, 17 százaléka pedig egyértelműen negatívnak. Ami pedig a pártpreferenciák és a kormányzó megítélésének összefüggéseit illeti, 2009-ben a Fidesz szavazóinak 28, a Jobbik támogatóinak pedig 48 százaléka vélekedett pozitívan Horthyról. Ezzel szemben a mai kormánypártok szavazóinak 42 százaléka, a Jobbik támogatóinak pedig 20 százaléka nem kedveli Horthy Miklóst. Bár az eredmények 2009-ből származnak, és azóta némileg módosulhattak a vélemények, alapvető áttrendeződés nyilvánvalóan nem következett be (kiváltképpen ha figyelembe vesszük a kormánypártok rohamosan csökkenő és a Jobbik stagnáló népszerűségét). A teljes felnőtt lakosság körében végzett kutatások pedig a kormányzó történelmi szerepének ennél sokkal negatívabb megítélését jelzik. Téved tehát, aki azt gondolja, hogy a Fidesz által belógatott és a szavazók által benyalt mézesmadzagnak a Horthy-kultusz újjáélesztésének ígérete különös vonzerőt kölcsönzött.

Horthy Miklós az elmúlt hét évtized során soha nem volt népszerű politikus, történelmi személyiség Magyarországon. Horthyt politikai idollá változtatni, személye köré széles tömegek

által elfogadott kultuszt építeni nem sokkal több sikerrel kecsegtető politikai célkitűzés, mint az „unortodox gazdaságpolitikát” hosszabb távon sikerre vinni. Bár a Fidesz értelmiségi holdudvara már 1998 és 2002 között is nagy erőfeszítéseket tett a Horthy-korszak és névadója szennyeseinek tisztára mosása érdekében, a párt szellemi és morális hanyatlását tükrözi, hogy míg 1998 és 2002 között alapvetően a „legnagyobb magyar”, Széchenyi István szellemiségében keresték gyökereiket, történelmi előképüket, és ezért pénzt, paripát, fegyvert nem sajnálva láttak neki a Széchenyi-kultusz felépítésének, napjainkban a Horthy-kultusz feltámasztásán fáradoznak. És bár – mint minden felülről irányított mítoszteremtés – a Széchenyiről kialakítani szándékozott kép is hemzsegett a történelmi csúsztatásoktól, és ez esetenként bőven túllépte a jó ízlés határait, akkoriban a tét csupán annyi volt, hogy a liberális Kossuth helyét a trónon a konzervatív Széchenyi vegye át. Széchenyi történelmi nagyságát azonban egyetlen épeszű Kossuth-hívő sem vonta kétségbe. Az 1998 és 2002 között zajlott Széchenyi-kultuszépítés nem volt sikertelen. Egy 2002-ben a felnőtt lakosság körében végzett közvélemény-kutatás szerint ekkorra a gróf átvette a vezető helyet a legnagyobb magyarok arcképcsarnokában Kossuth Lajostól, aki így a második helyre szorult a „történelmi büszkeségeink” rangsorában. A sikeres mítoszteremtés alapját azonban Széchenyi általános ismertsége és elismertsége teremtette meg, hiszen jószerivel nincs olyan magyar ember, aki ne lenne büszke rá.

Horthy személye körül ilyen konszenzus sohasem alakult ki, már országlása idején is erőteljesen megosztó személyiség volt, bár kormányzósága kezdetétől komoly erőfeszítések történtek a személyét körülvevő kultusz építgetése érdekében. A helyzet azonban Széchenyivel éppen ellentétes: Horthyról mind a mai napig csupán egy szűk csoport gondolja azt, hogy a legnagyobb magyarok között lenne a helye, ami nem meglepő, hiszen Horthy Miklós nevéhez a közvélemény számára is alapvetően sikertelenségek, kudarcok és tragédiák fűződnek. S bár a történelemhamisítás hálás műfaj – amely kiváltképp az egyébként olyan hézagos történelmi ismeretekkel rendelkező társadalom esetében, mint a magyar, komoly sikerre számíthat –, Horthy Miklós mítoszáat nem lehet annyira fényesre hazudni, hogy olyan kultusz épüljön személye körül, amellyel a társadalom széles rétegei azonosulnak. Bár az emlékezetpolitikai manipuláció hatékony fegyver, és a kollektív emlékezet útját nem feltétlenül a történelmi tényekből rakják ki, a Horthy Miklós csaknem negyedszázados kormányzói tevékenységét őrző közös emlékezetben olyan súlyos kudarcok, vállalhatatlan tények halmozódtak fel, amelyek lebontásához már sem kellő ereje, sem hitelessége nincs a mai jobboldalnak.

Nem vitás, hogy a Horthyról kialakult képet nemcsak a történelmi tények, hanem az államszocialista rendszer átideologizált, elfogult történelemszemlélete is erősen formálta. Horthy Miklós a Kádár-korszak idején rendkívül népszerűtlen történelmi figura volt a korabeli közvélemény-kutatások szerint, amiben persze nincs semmi meglepő. Az államszocialista rendszer alapvetően a Horthy-korszakkal szemben, annak tagadásaként identifikálta magát, a Horthy Miklósról és a nevével fémjelzett korszakról egysíkú, árnyalatlan negatív képet sugallt a hivatalos ideológia. A kötelező mantra kezdetben fasiszta diktatúráról, később félfasiszta rendőrállamról szólt, Horthy Miklósról pedig kizárólag mint egy kis képességű, műveletlen, szociálisan érzéketlen, az országot tragédiába kormányzó diktátorról esett szó a korabeli retorikában és a tankönyvekben is. A Horthy-rendszer megítélése nem szakmai, történelmi, hanem ideológiai kérdés volt, ezért azután a kormányzóval egyébként rokonszenvezők között is nem kevesen voltak, akik túlságosan kockázatosnak ítélték volna, hogy egy kérdezőbiztosnak a hivatalosnál kedvezőbb véleményüket elmondják a korszakról és névadójáról. Így azután a Horthy Miklósról és koráról a Kádár-korszak idején készült közvélemény-kutatások eredményeit komoly fenntartásokkal kell kezelnünk, amelyek legalább annyira jellemzik az államszocialista diktatúra hivatalos szellemi viszonyait, mint a lakosság körében élő Horthy-képet. Ennek megfelelően inkább anekdotikus szándékkal idézek néhány adatot azok közül, amelyek a

Tömegkommunikációs Kutatóközpontban e témában készült kutatásokból származnak. Egy 1976-ban a történelmi tudat mintázatairól készült vizsgálatból az derült ki, hogy a megkérdezettek a 20. század korszakai közül (beleértve az első világháború éveit is) az összes vizsgált aspektusból – gazdasági teljesítmény, politikai rendszer, nemzeti érdek képviselője és a családok helyzete – a legnegatívabb értékelést a Horthy-korszakról adták, és mind a társadalom egésze, mind saját családjuk helyzetét az 1919 és 39 közötti periódusban látták a legrosszabbnak. A század történelmének emblemikus figurái közül ugyancsak Horthy Miklós kapta a legnegatívabb értékelést. Felelőtlennek, saját korában is népszerűtlennek, rossz jelleműnek és antidemokratikusnak látta a többség, legalábbis a kutatás eredményei szerint.

Az államszocialista rendszer bukása nem sokat javított Horthy Miklós megítélésén, bár tény, hogy a politikusok negatív rangsorában helyet cserélt Rákosi Mátyással, aki a rendszerváltás óta rendületlenül őrzi a legkártékonyabbnak ítélt 20. századi magyar politikus dicstelen pozícióját. Egy 1989-ben végzett kutatás eredményei szerint akkoriban az emberek 11 százaléka formált inkább pozitív és 44 százaléka inkább negatív véleményt Horthyról, és a megkérdezettek csaknem kétharmada gondolta úgy, hogy Magyarországon a valóságosnál rosszabbul alakultak volna a dolgok, ha 1945 után a Horthy-rendszer restaurálására kerül sor. A rendszerváltás idején 16 százalék volt azok aránya, akik a Horthy-rendszer továbbélésében látták volna az ország felemelkedésének kulcsát. A szabadság és jólét tekintetében a Horthy-korszaknál csak a Rákosi-rendszert ítélték meg negatívabban ekkoriban, Kádár János országzászlásának viszont minden periódusát – a hatvanas évektől a rendszerváltásig – lényegesen szabadabbnak és gazdaságilag is kedvezőbbnek értékelték, mint a húszas-harmincas éveket, annak ellenére, hogy a többség tisztában volt azzal, hogy a szocializmus negyven éve alatt az ország jelentősen lemaradt a hasonló adottságú nyugat-európai országok mögött.

A magyarországi jobboldal már a rendszerváltás első éveiben nagy erőfeszítéseket tett a Horthy-kultusz feltámasztása, Horthy Miklós fehérre mosdatása érdekében; mindezt az empirikus tapasztalatok szerint kevés siker kísérte. Mert bár ezekben az években valamelyest népszerűbbé vált a kormányzó személye, alapvetően továbbra is negatív megítélés övezte. Egy 1991-ben készült vizsgálat tanúsága szerint ekkor 17 százalék értékelte inkább pozitívnak történelmi szerepét, ám még mindig két és félszer többen voltak, akik negatív véleményt formáltak róla.³ Horthy hivatalosan félig felvállalt újratemetése, amelyen a kormánypárti képviselők „magánemberként” vettek részt, éppen úgy nem tette sokkal népszerűbbé a kormányzót a közvélemény szemében, mint a jobboldal vezető politikusainak, köztük elsősorban Antall Józsefnek Horthyt mosdató értelmezései. Antall a Horthy-korszakot alkotmányos monarchiaként definiálta, szerinte a kormányzó soha nem vétett az alkotmányos jogfejlődés és az alkotmányos monarchia normái ellen, és bár Horthy maga szögezte le több alkalommal, hogy egész életében antiszemita volt, Antall József azt próbálta bizonygatni, hogy „nem lehet Horthy antiszemitizmusáról beszélni az első világháborút követően”. A miniszterelnökséget Antall Józseftől megöröklő Boross Péter pedig már nyíltan vállalta a Horthy-korszak örökségét, Horthy Miklós iránti szellemi és érzelmi elkötelezettségét. A harmincas évek értékvilágát habitusában, gondolkodás- és beszédmódjában is nyíltan képviselő politikusnak azonban nem sikerült meghódítania a választók szívét, és így személyén keresztül vonzóbbá tenni a Horthy-korszak értékvilágát. Miniszterelnöki megbízatásának lejártakor az egyik legnépszerűtlenebb politikus volt a közvélemény-kutatások szerint.

1991 és 1997 között 17-ről 22 százalékra emelkedett azoknak az aránya, akik inkább pozitívnak ítélték a kormányzó szerepét a magyar történelemben, ám ekkor is kétszer annyian voltak, akik ezzel ellentétes, negatív képet formáltak Horthyról: a felnőtt lakosság 42 százaléka ítélte negatívnak a kormányzó történelmi szerepét. És bár az első Orbán-kormány komoly és látványos erőfeszítéseket tett a Horthy-kultusz újraélesztése érdekében, ez a törekvése lényegében kudarcot vallott. Egy 2002-ben végzett közvélemény-kutatás eredményei szerint a

négyéves jobboldali kormányzást követően inkább csökkent, semmint növekedett azok aránya, aki pozitívan ítelték meg a kormányzó tevékenységét, és ez az arány – a legutóbbi évekig – stabilizálódott. A legutóbb 2007-ben országos reprezentatív mintán e témakörben végzett kutatás adatai azt rögzítették, hogy a teljes felnőtt populáción belül közel kétszer annyian voltak, akik negatívan, mint akik pozitívan ítelték meg Horthy történelmi szerepét. A kép teljességéhez tartozik, hogy az emberek közel egyharmadának vagy annyira bizonytalanok a történelmi ismeretei, vagy annyira nem foglalkoztatják őket a történelemmel összefüggő kérdések, hogy nyilvánvalóan nem rendelkeznek semmiféle értékelhető képpel sem Horthyról, sem a róla elnevezett korszakról.

Az idősorok azt jelzik, hogy a Kádár-korszakban vagy azt megelőzően született és felnőtt korosztályok körében nagyjából stabilizálódott a Horthyval rokonszenvezők és az őt elutasítók aránya. 10 felnőttből nagyjából egy sorolható a „Horthy-fanok” csoportjába, aki egyértelműen pozitívnak ítéli a kormányzó politikai teljesítményét, és nagyjából ugyanennyien vannak, akik összességében inkább pozitív véleményt formálnak róla. Ugyanakkor ma is kétszer ekkora azoknak a tábora, akik negatívan értékelik történelmi szerepét.

Az eddig elmondottakból logikusan adódik a következtetés, hogy a Horthyról rögzült képet alapvetően csak a generációs hatás rajzolhatja át. A rendszerváltást követően felnövekvő generációk számára a Horthy-korszak már távoli történelem, nemcsak ők, hanem a szüleik is csak tanulmányaikból és mások elbeszéléseiből hallottak arról, hogy milyen világ volt Horthy Miklós országlása idején Magyarországon. A mítoszteremtő szándék azonban e korosztály tagjai között sem talált eddig igazán termékeny talajra. Legalábbis erről tanúskodnak a bevezetőben már idézett, fiatalok reprezentatív mintáján végzett kutatás eredményei. Bár a legfiatalabbak körében némileg kedvezőbb kép alakult ki a kormányzóról, ebben a generációban is inkább negatív, semmint pozitív véleményklíma övezi személyét.

A történelmi műveltség elvárható minimumához képest keveset, a sikeres kultuszépítéshez talán mégis túl sokat tudnak vagy sejtene a mai fiatalok Horthy Miklósról, túl sok sikertelenség és negatívum kötődik a kormányzó nevéhez ahhoz, hogy a fiatalok számára idollá válhasson. A huszonévesek többsége készséggel ad hitelt annak a valótlan legendának, hogy a fehérterror több tízezer halálos áldozata volt Magyarországon. Többségük nem gondolja azt, hogy a Horthy-korszak idején demokrácia volt Magyarországon, és azt sem, hogy ez az időszak a magyar történelem aranykora lett volna. Azok közül, akik egyáltalán gondolkodnak ilyesmiről, van véleményük az érintett korszakról, a többség tudja, hogy saját családjá is rossz körülmények között élt ezekben az évtizedekben. Ha egzakt ismereteik nincsenek is, de érzékelik a Horthy-rendszer felelősségét Magyarország háborús szerepvállalásában és sok százezer magyar zsidó meggyilkolásában. Az erről egyáltalán gondolkodó fiatalok kétharmada tisztában van azzal, hogy Horthy Miklós is felelős mindazért, ami a második világháború idején történt Magyarországon. Szüleik és nagyszüleik generációinak tagjainál sokkal kevesebben hiszik el közülük, hogy a zsidók deportálását kizárólag a németek intézték, miközben a felelősséget a holokausztért – a megelőző generációk tagjaihoz hasonlóan – ők is a németekre hárítják. Azok közül azonban, akiket egyáltalán foglalkoztatnak a Horthy megítélésével kapcsolatos kérdések, a többség tudja, hogy Horthy nem menthető fel az emiatt viselt felelősség alól. A magyar történelem tragédiáiról szóló őszinte közbeszéd hiánya, saját történelmi felelősségünkkel való szembenézése elmaradása alapvetően meghatározza a fiatalok 20. századról kialakult vélekedéseit is. Úgy tűnik, hogy a többséghez hasonlóan a fiatal generáció tagjai sem magyar, hanem inkább zsidó tragédiának tekintik hatszázezer magyar zsidó elpusztítását, és az ezért viselt felelősség oroszán részét a németekre hárítják. Más a helyzet azonban a Don-kanyarban elpusztult magyar katonák esetében. Akik egyáltalán tudnak valamit erről a tragédiáról, azok többsége azzal is tisztában van, hogy a csaknem százezer magyar katona haláláért a felelősség elsősorban a magyar kormányt és hadvezetést terheli.

Úgy vélem, nehéz a társadalom széles rétegeit is magával ragadó kultuszt teremteni egy olyan történelmi személyiség körül, akinek kormányzása idején egymillió magyar állampolgár, és köztük több mint kétszáz ezer magyar katona vesztette életét egy teljesen értelmetlen, ostoba és felelőtlen politikai döntéssorozat eredményeként.

A tudatlanság persze az emlékezetpolitikai manipuláció számára beláthatatlan távlatokat nyithat, és sok minden megtörténhet, amit racionális számítások alapján elképzelni sem tudunk.

Ha egy országban 2012-ben széles tömegek számára vonzó kultuszt lehet szőni egy politikus személye köré, aki felelős egymillió magyar állampolgár elveszejtéséért, aki a tisztességet, becsületet és a humanizmus elemi normáit is feladta, hogy országgyarapítóként vonulhasson be a történelembe, és végül mégis ország- és nemzetvesztő lett, az nem csupán a hatalmon lévőket, hanem a társadalmat és a politikai ellenzéket is minősíti. Azt a demokratikus ellenzéket, amelynek nyolc éve lett volna arra, hogy komolyan és elszántan – nemcsak a jelszavak szintjén – elindítsa a társadalmi diskurzust, amely a történelmi múlttal való őszinte szembenézés végeredményeként közelebb vitt volna egy felelős és felnőtt demokratikus Magyarország megteremtéséhez. 2002 és 2010 között azonban jószerivel semmi nem történt ennek érdekében. Sok minden történt viszont, ami miatt ma ott tartunk, ahol. Hogy csak néhányat említek ezek közül. Feltételezhetően kevés budapesti fiatal mondhatja el magáról, hogy nem a Terror Háza Múzeumban szerezte első és meghatározó élményeit a 20. századi állami terror szörnyűségeiről, jóllehet – a szocialista–szabad demokrata kormányzás idején mindvégig kiemelt állami támogatást élvező intézmény – nem egyéb, mint azoknak a történelmi hazugságoknak a tárháza, amelyekből a jobboldal felépítette identitását, és amelyekből a fenyegető Horthy-kultusz is táplálkozik. Ahogy Tony Judt, a kiváló történész elborzadva állította elrettentő példaként a múzeumot azt szemlélítve, hogy „a magyarországi tapasztalatok sokatmondóan illusztrálják, milyen nehéz a zsidók pusztulását a kortársi emlékezetbe illeszteni a posztkommunista Európában... a múzeum vezetőinek szemében a kommunizmus nemcsak tovább tartott, de jóval több kárt is okozott, mint náci ihletésű elődje... Magyarország még mindig huzatos a visszaáramló levegőtől.” Vajon hogyan lehetséges az, hogy az angol történész – aki egyszer fordult meg a múzeumban – felismerte, a baloldali politikai elit pedig semmit nem értett meg abból, hogy miféle furkósbottá válhat a történelem azoknak a kezében, akik a közös emlékezet manipulálásával és kisajátításával, a történelem napi politikai érdekeket kiszolgáló meghamisításával próbálják megteremteni saját identitásukat és megsemmisíteni politikai riválisaikat. És vajon hogyan lehetséges, hogy a széles körű szakmai felháborodás ellenére a szociálliberális kormány egyik utolsó döntéseként több mint egymillió forintnyi uniós támogatást szavazott meg annak a szakmai körökben hatalmas felháborodást kiváltó kontár programnak, a „nemzeti emlékezet programjának”, amelynek szellemi szülőháza ugyancsak a Terror Háza Múzeum volt? És vajon mit keresett nyolc éven keresztül a Nemzeti Kegyeleti és Emlékhely Bizottság élén a virtigli horthysta Boross Péter? Ha valaki veszi a fáradságot, és áttekinti a 2002 és 2008 között az állami intézmények által elhelyezett emléktáblákat, akkor már nem is lepődik meg annyira az újjáéledő Horthy-kultuszon. És miért nem sikerült nyolc év alatt elintézni, hogy a 300-as parcellában ne nyugodjanak együtt forradalmárok, hazafiak és nyilas keretlegények? És miért nem volt elég elszántság a főváros illetékeseiben ahhoz, hogy lebontassák a jogsértően felállított turulszobrot? Ezek nem tévedések, ezek a lényeges érintő legfontosabb kérdések. Vajon miért várjuk el az egyszerű állampolgártól, hogy ne tévedjen el a történelem útvesztőjében, hogy ne váljék az emlékezetpolitikai manipulációk szabad prédájává, ha maga a politikai elit kínálja fel őket erre a célra? Vajon miért csak az Amerikában élő Elie Wiesel találja meg az adekvát választ arra a gyalázatra, ami napjainkban a Horthy-kultusz megteremtése érdekében történik? A siránkozások, szörnyülködések, jajveszékélések ideje lejárt, az eseményeket követő közlemények, állásfoglalások, elítélő nyilatkozatok csupán a demokratikus oldal gyengeségének dokumentumai. A Horthy-kultusz terjedését még fel lehet

tartóztatni, ehhez azonban nemcsak mondogatni kell, hanem el is kell hinni és legbensőbb meggyőződésünké tenni, hogy egy olyan ország, amelyben Horthy Miklós válik politikai idollá, nemcsak Európa szégyene, hanem elviselhetetlen is lesz minden demokrata számára.

Jegyzetek

1 http://horthy-mitosz.blog.hu/2011/04/01/horthy_miklos_megitelese_a_kerdoiv_elemzese_i

2 Révész Sándor: Horthy Miklós botja. Mozgó Világ 2012/5, 19–26.

3 Angelusz Róbert–Tardos Róbert: Ideológiai pluralizmus és politikai tagolódás. In: Magyarország politikai évkönyve 2004, 143–173.

Tetszik

Egy embernek tetszik. Legyél Te az első ismerőseid közül!

Kapcsolódó írások:

1. **Vásárhelyi Mária: Trianon-kép a közgondolkodásban** A Trianonnal összefüggő kérdések megítélését Magyarországon a békeszerződés megkötésének pillanatától...
2. **Vásárhelyi Mária: “Egy ezredévyi szenvedés...”** Vásárhelyi Mária “Egy ezredévyi szenvedés...” Közvélemény-kutatás a magyar történelemről...
3. **Vásárhelyi Mária: A demokratikus intézmények tekintélyvesztése** A demokratikus intézmények presztízisének csökkenése, az irántuk való társadalmi...
4. **Vásárhelyi Mária: Médiafronton a jövő elkezdődött** Ha a 2010-ben hatalomra kerülő Fidesz-kormány valószínűsíthető médiapolitikáját és az...
5. **Vásárhelyi Mária: „Most tél van és csend és hó és halál...”** Tartok tőle, hogy semmivel nem tudok biztonságosabb előrejelzést adni a...

Cimkék: **Vásárhelyi Mária**